

Kudoslain muutos lausunnolle - vapaaehtoinen voisi luovuttaa munuaisen muullekin kuin läheiselleen

Sosiaali- ja terveysministeriö © 8.2.2018 8.00
UUTINEN

Kudoslakiin suunnitellaan muutosta, jonka tavoitteena on laventaa mahdollisuutta munuaisen luovuttamiseen muillekin kuin lähiomaisille ja muille hyvin läheisille ihmisille.

Pääsääntönä olisi edelleen se, että luovuttaja on vastaanottajan sukulainen tai muu läheinen. Sukulaisen ja muun läheisen käsitettä tulkittaisiin laajasti siten, että se kattaisi esimerkiksi myös läheiset ystävät. Jos aiottu sukulainen tai muu läheinen ei sovellu luovuttajaksi, elimen tai kudoksen voisi luovuttaa myös muu siihen sopiva täysi-ikäinen henkilö, joka kykenee päättämään hoidostaan. Säännökset mahdollistaisivat esimerkiksi niin kutsutun parittaisen luovutuksen tai jopa täysin anonyymien luovutuksen.

Lakiin lisättäisiin säännökset siitä, että ennen munuaisen luovuttamista luovuttajalle pitäisi tehdä tutkimukset ja selvitykset, joilla varmistetaan luovutuksen turvallisuus sekä sen vapaaehtoisuus. Samalla varmistetaan, ettei luovutukseen liity taloudellisen edun hankkimista tai tarjoamista. Nämä tutkimukset tai selvitykset suorittanut henkilö ei saisi osallistua elimen tai kudoksen irrottamisesta päättämiseen. Luovutukselle tarvittaisiin edelleen Valviran lupa.

Munuaissiirto on tehokas hoitomuoto

Munuaissiirtoa pidetään loppuvaiheen munuaissairauden parhaana hoitomuotona siihen soveltuvilla potilaille. Dialyysihoitoon verrattuna se pidentää potilaan eliniän ennustetta, parantaa potilaan elämänlaatua ja vähentää kustannuksia. Suomessa tehdään vuosittain 200 – 250 munuaissiirtoa. Munuaissiirrettä odottaa noin 400 potilasta.

Suomessa noin 90 prosenttia munuaissiirroista on tehty kuolleilta luovuttajilta saaduilla munuaisilla. Eläviltä luovuttajilta saaduilla munuaisilla tehtyjen siirtojen kokonaismäärä on ollut noin 10 – 15 vuodessa. Aivan viime vuosina määrä on kuitenkin noussut, ja vuonna 2017 Valvira myönsi jo 30 lupaa.

Esitys on lausunnolla I I.3. asti

Eduskunnassa oli keväällä 2017 käsittelyssä 117 kansanedustajan allekirjoittama lakialoite, jossa ehdotettiin luovuttajien piirin laajentamista. Sosiaali- ja terveysvaliokunta lähetti lakialoitteen käsittelyn perusteella sosiaali- ja terveysministeriölle kirjeen, jossa se esitti, että ministeriö ryhtyy mahdollisimman pian valmistelemaan lakimuutosta.

Esitys kudoslain muutokseksi on lausunnolla 11.3. asti. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle vielä tämän kevään aikana.

”Lakimuutos priorisoitiin kiireellisenä, jotta tunnistettuun tarpeeseen ja niin potilaiden, heitä edustavien järjestöjen kuin eduskunnan esittämään huoleen pystytään vihdoin vastaamaan”, kertoo perhe- ja peruspalveluministeri **Annika Saarikko**.

Lisätietoja

ylilääkäri Tuija Ikonen, p. 02951 63253

erityisasiantuntija Merituuli Mähkä, p. 02951 63575 (lisätiedot hallituksen esityksestä)

Liitteet

- [Lausuntopyyntö](#) PDF
- [Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain \(101/2001, kudoslaki\) muuttamisesta](#) PDF

ANNIKA SAARIKKO ELIMENSIIRTO HYVINVOINTI KUDOKSENSIIRTO LAUSUNTOPYYNNÖT
MUNUAISENSIIRTO PALVELUT TERVEYSPALVELUT

📅 8.2.2018

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

SOCIAL- OCH HÄLSOVÄRDSMINISTERIET
MINISTRY OF SOCIAL AFFAIRS AND HEALTH

Meritullinkatu 8, 00170 Helsinki

PL 33, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 16001

kirjaamo@stm.fi